

I

(Законодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1215/2012 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 12 декември 2012 година

относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела

(преработен текст)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

по съображения за яснота, посоченият регламент следва да бъде преработен.

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 67, параграф 4 и член 81, параграф 2, букви а), в) и д) от него,

- (2) На заседанието си на 10 и 11 декември 2009 г. в Брюксел Европейският съвет прие нова многогодишна програма, озаглавена „Стокхолмска програма — Отворена и сигурна Европа в услуга и за защита на гражданите“⁽⁴⁾. В Стокхолмската програма Европейският съвет посочи, че процесът на премахване на всички междинни мерки (екзекватура) следва да продължи по време на периода, обхванат от посочената програма. Същевременно премахването на екзекватурата следва да се придружава и от поредица от предпазни мерки.

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта за законодателния акт на националните парламенти,

- (3) Съюзът си е поставил за цел поддържане и развитие на пространство на свобода, сигурност и правосъдие, *inter alia*, като улеснява достъпа до правосъдие, по-специално чрез принципа на взаимното признаване на съдебните и извънсъдебните решения по граждански дела. С оглед на постепенното изграждане на това пространство Съюзът следва да приеме мерки в областта на съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси с трансгранични последици, по-специално когато това е необходимо за правилното функциониране на вътрешния пазар.

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁽¹⁾,

- (4) Някои различия между националните норми, които са приложими по отношение на компетентността и признаването на съдебни решения, затрудняват гладкото функциониране на вътрешния пазар. Затова от съществено значение са разпоредбите за уеднаквяване на правилата по спорове за компетентност по граждански и търговски дела и за осигуряване на бързо и опростено признаване и изпълнение на съдебни решения, постановени в държава членка.

в съответствие с обикновената законодателна процедура⁽²⁾,

като имат предвид, че:

- (5) По смисъла на член 81 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) тези разпоредби са в обхвата на съдебното сътрудничество по гражданскоправни въпроси.

- (1) На 21 април 2009 г. Комисията прие доклад относно прилагането на Регламент (ЕО) № 44/2001 на Съвета от 22 декември 2000 г. относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела⁽³⁾. В доклада се заключава, че като цяло действието на въпросния регламент е задоволително, но че е желателно да се подобри прилагането на някои от разпоредбите му, да се улесни в по-голяма степен свободното движение на съдебни решения и да се подобри още повече достъпът до правосъдие. Тъй като предстоят да бъдат направени редица изменения,

⁽¹⁾ ОВ С 218, 23.7.2011 г., стр. 78.

⁽²⁾ Позиция на Европейския парламент от 20 ноември 2012 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 6 декември 2012 г.

⁽³⁾ ОВ L 12, 16.1.2001 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ С 115, 4.5.2010 г., стр. 1.

- (6) С оглед на постигане на целта за свободно движение на съдебни решения по граждански и търговски дела е необходимо и целесъобразно правилата, приложими по отношение на компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения, да се уреждат с правен инструмент на Съюза, който е правно обвързващ и се прилага пряко.
- (7) На 27 септември 1968 г. държавите — членки на Европейските общности към този момент, действателно съгласно член 220, четвърто тире от Договора за създаване на Европейската икономическа общност, сключиха Брюкселската конвенция относно подведомствеността и изпълнението на съдебните решения в областта на гражданското и търговското право, впоследствие изменена с конвенциите за присъединяване на новите държави членки към тази конвенция⁽¹⁾ („Брюкселската конвенция от 1968 г.“). На 16 септември 1988 г. държавите — членки на Европейските общности към този момент и някои от държавите от ЕАСТ сключиха Конвенцията от Лугано относно компетентността и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела⁽²⁾ („Конвенцията от Лугано от 1988 г.“), която съществува успоредно с Брюкселската конвенция от 1968 г. Конвенцията от Лугано от 1988 г. започна да се прилага в Полша от 1 февруари 2000 г.
- (8) На 22 декември 2000 г. Съветът прие Регламент (ЕО) № 44/2001, който заменя Брюкселската конвенция от 1968 г. по отношение на териториите на държавите членки, попадащи в обхвата на ДФЕС, в отношенията между държавите членки без Дания. С Решение 2006/325/ЕО на Съвета⁽³⁾ Общността сключи споразумение с Дания за прилагане на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 44/2001 в Дания. Конвенцията от Лугано от 1988 г. бе преразгледана с Конвенцията относно компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела⁽⁴⁾, подписана в Лугано на 30 октомври 2007 г. от Общността, Дания, Исландия, Норвегия и Швейцария („Конвенцията от Лугано от 2007 г.“).
- (9) Брюкселската конвенция от 1968 г. продължава да действа на териториите на държавите членки, които попадат в териториалния обхват на посочената конвенция и които са изключени от настоящия регламент съгласно член 355 от ДФЕС.
- (10) В приложното поле на настоящия регламент следва да се включват всички основни граждански и търговски дела с изключение на някои ясно определени дела, поспециално задълженията за издръжка, които следва да се изключат от приложното поле на настоящия регламент вследствие на приемането на Регламент (ЕО) № 4/2009 на Съвета от 18 декември 2008 г. относно

компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на съдебни решения и сътрудничеството по въпроси, свързани със задължения за издръжка⁽⁵⁾.

- (11) За целите на настоящия регламент съдилищата или правораздавателните органи на държавите членки следва да включват съдилища или правораздавателни органи, които са общи за няколко държави членки, като Съда на Бенелюкс в случаите, в които упражнява компетентност по въпроси, попадащи в приложното поле на настоящия регламент. Ето защо съдебните решения, постановени от такива съдилища, следва да бъдат признавани и изпълнявани в съответствие с настоящия регламент.
- (12) Настоящият регламент не следва да се прилага по отношение на арбитража. Някоя разпоредба на настоящия регламент не следва да възпрепятства съдилищата на държава членка, когато са сезирани по иск с предмет, по който страните са сключили арбитражно споразумение, да препратят страните на арбитраж, да спрат или да прекратят производството или да проучат дали арбитражното споразумение е недействително, загубило сила или не може да бъде приложено, в съответствие с националното им право.

Определение, постановено от съд на държава членка, за това дали арбитражно споразумение е недействително, загубило сила или че не може да бъде приложено, не следва да подлежи на правилата за признаване и изпълнение, установени с настоящия регламент, независимо от това, дали съдът се е произнесъл за това като основен въпрос или инцидентно възникнал въпрос.

От друга страна, когато съд на държава членка, компетентен съгласно настоящия регламент или съгласно националното право, е определил, че арбитражно споразумение е недействително, загубило сила или че не може да бъде приложено, това не следва да попречи на признаването или, според случая, изпълнението в съответствие с настоящия регламент на решението на съда по съществуващото на делото. Това не следва да засяга компетентността на съдилищата на държавите членки да вземат решения относно признаването и изпълнението на арбитражни решения в съответствие с Конвенцията за признаване и изпълнение на чуждестранни арбитражни решения, съставена на 10 юни 1958 г. в Ню Йорк („Конвенцията от Ню Йорк от 1958 г.“), която има предимство пред настоящия регламент.

Настоящият регламент не следва да се прилага по отношение на искове или придружаващи производства, които се отнасят по-специално до създаването на арбитражен съд, правомощията на арбитражите, воденето на арбитражната процедура или други аспекти на такава процедура, нито по отношение на искове или решения относно отмяната, преразглеждането, обжалването, признаването или изпълнението на арбитражни решения.

⁽¹⁾ ОВ L 299, 31.12.1972 г., стр. 32, ОВ L 304, 30.10.1978 г., стр. 1, ОВ L 388, 31.12.1982 г., стр. 1, ОВ L 285, 3.10.1989 г., стр. 1, ОВ C 15, 15.1.1997 г., стр. 1. Вж. консолидирания текст в ОВ C 27, 26.1.1998 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 319, 25.11.1988 г., стр. 9.

⁽³⁾ ОВ L 120, 5.5.2006 г., стр. 22.

⁽⁴⁾ ОВ L 147, 10.6.2009 г., стр. 5.

⁽⁵⁾ ОВ L 7, 10.1.2009 г., стр. 1.

- (13) Трябва да има връзка между производствата, по отношение на които се прилага настоящият регламент, и територията на държавите членки. Съответно трябва да се прилагат общи правила за компетентността, когато ответникът има местоживеее в държава членка.
- (14) Ответник, чието местоживеее не е в държава членка, следва като правило да подлежи на националните правила относно компетентността, приложими на територията на държавата членка, в която се намира сезираният съд.
- При все това, с цел да се осигури защитата на потребителите и работниците и служителите, да се гарантира компетентността на съдилищата на държавите членки в случаите, в които те имат изключителна компетентност, и да се зачита автономията на страните, определени разпоредби на настоящия регламент относно компетентността следва да се прилагат независимо от местоживееенето на ответника.
- (15) Правилата за компетентността следва да са във висока степен предвидими и основани на принципа, че компетентността по правило се основава на местоживееенето на ответника. Винаги следва да е налице компетентност на това основание, освен в няколко ясно определени случаи, когато предметът на спора или автономията на страните обосновава различен свързващ фактор. Местоживееенето на правния субект трябва да се определя автономно, така че общите правила да се направят по-прозрачни и да се избегнат спорове за компетентност.
- (16) Наред с местоживееенето на ответника следва да съществуват алтернативни основания за компетентност, които са основани на тясна връзка между съда и процесуалното действие или с оглед да се улесни доброто правораздаване. С наличието на тясна връзка следва да се гарантира правна сигурност и да се избягва възможността срещу ответника да бъде подаден иск в съд на държава членка, която той не би могъл разумно да предвиди. Това е важно, особено при спорове относно извъндоговорни задължения, произтичащи от нарушения на правото на личен живот и на правата, свързани с личността, включително клеветата.
- (17) Собственикът на паметник на културата съгласно определението в член 1, параграф 1 от Директива 93/7/ЕИО на Съвета от 15 март 1993 г. относно връщането на паметници на културата, които са незаконно изнесени от територията на държава членка⁽¹⁾, следва да може съгласно настоящия регламент да образува производство по граждански иск за възстановяване, въз основа на собственост, на такъв паметник на културата в съдилищата по мястото, в което се намира паметникът на културата към момента на сезирането на съда. Това производство не следва да засяга производството, образувано съгласно Директива 93/7/ЕИО.
- (18) Във връзка със застраховането, потребителските и трудовите договори по-слабата страна следва да бъде защитена от правила за компетентност, които са в висока степен благоприятни за нейните интереси, отколкото общите правила.
- (19) Автономията на страните по договор, различни от застрахователен, потребителски или трудов договор, където се допуска само ограничена автономия при избора на компетентен съд, следва да бъде съблюдавана при условията за изключителните основания за компетентност, предвидени в настоящия регламент.
- (20) Когато възниква въпрос за това, дали споразумението относно избора на съд в полза на съд или на съдилища на държава членка е недействително по отношение на материалноправната си действителност, този въпрос следва да се решава съгласно правото на държавата членка на съда или съдилищата, определени в споразумението, включително стълкновителните норми на тази държава членка.
- (21) В името на хармоничното правораздаване е необходимо да се сведе до минимум възможността да има успоредни производства, както и да се гарантира, че в различни държави членки няма да се произнасят противоречащи си съдебни решения. Следва да съществува ясен и ефективен механизъм за решаване на висящи дела (*lis pendens*) и свързани с тях производства и за отстраняване на проблемите, които произтичат от национални различия като тези във връзка с определянето на времето, към което едно дело се счита за висящо. За целите на настоящия регламент това време следва да се определи автономно.
- (22) При все това, с цел да се подобри ефективността на изключителните споразумения за избор на съд и да се избегнат способности за злоупотреба при съдебните спорове, е необходимо да се предвиди изключение от общото правило за висящи дела (*lis pendens*), с оглед на разрешаването по удовлетворителен начин на специфична ситуация, в която могат да възникнат успоредни производства. Такава е ситуацията, в която съд, който не е определен в изключително споразумение за избор на съд, е сезиран с иск и определеният съд е сезиран впоследствие с иск със същия предмет и между същите страни. В такъв случай съдът, който е сезиран пръв, следва да спре образуваното от него производство веднага след сезирането на определения в споразумението съд докато другият съд не обяви, че не е компетентен съгласно изключителното споразумение за избор на съд. Така се цели да се гарантира, че в тази ситуация определеният в споразумението съд се ползва с предимство, за да вземе решение по отношение на действителността на споразумението и степента, в която споразумението се прилага за висящия пред него спор. Определеният в споразумението съд следва да може да разглежда иска независимо от това, дали съдът, който не е определен в споразумението, вече е взел решение за спиране на образуваното от него производство.

(¹) ОВ L 74, 27.3.1993 г., стр. 74.

Това изключение не следва да се прилага към ситуации, в които страните са сключили противоречащи си изключителни споразумения за избор на съд или в които съдът, определен в изключително споразумение за избор на съд е сезиран пръв. В тези случаи следва да се прилага общото правило на настоящия регламент относно висящите дела (*lis pendens*).

(23) Настоящият регламент следва да предвиди гъвкав механизъм, който позволява на съдилищата в държавите членки да вземат предвид висящите производства пред съдилищата в трети държави, като вземат предвид по-специално дали дадено съдебно решение на трета държава е възможно да бъде признато и изпълнено в дадена държава членка съгласно правото на тази държава членка, както и доброто правораздаване.

(24) Когато взема предвид доброто правораздаване, съдът на съответната държава членка следва да оценява всички обстоятелства по делото, което разглежда. Тези обстоятелства биха могли да включват връзки между фактите по делото и страните и съответната трета държава, етапа, на който се намира производството в третата държава към момента на образуване на производството от съда на държавата членка, както и дали може да се очаква, че съдът на третата държава ще постанови решение в разумен срок от време.

Тази оценка би могла да включва и разглеждане на въпроса, дали съдът на третата държава има изключителна компетентност по конкретното дело при обстоятелства, при които съд на държава членка би имал изключителна компетентност.

(25) Понятието за временни, включително обезпечителни, мерки, следва да включва например обезпечителни актове, с които се цели получаване на информация или запазване на доказателства, съгласно посоченото в членове 6 и 7 от Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно упражняването на права върху интелектуалната собственост⁽¹⁾. То не следва да включва мерки, които нямат обезпечителен характер, като например мерки за изслушване на свидетел. Това не следва да засяга прилагането на Регламент (ЕО) № 1206/2001 на Съвета от 28 май 2001 г. относно сътрудничеството между съдилища на държавите членки при събирането на доказателства по граждански или търговски дела⁽²⁾.

(26) Взаимното доверие в правораздаването в Съюза обосновава принципа, че съдебните решения, постановени в държава членка, следва да бъдат признати във всички държави членки, без за това да е необходима специална процедура.

Освен това целта трансграничните съдебни спорове да приключват по-бързо и да са свързани с по-малко разходи е основание за премахване на декларацията за изпълняемост преди изпълнението на съдебните решения в сезираната държава членка. Поради това съдебните решения, постановени от съдилищата на държава членка, следва да бъдат разглеждани като постановени в сезираната държава членка.

(27) За целите на свободното движение на съдебните решения съдебно решение, постановено в държава членка, следва да бъде признато и изпълнено в друга държава членка, дори ако то е постановено срещу лице, чието местоживее не е в държава членка.

(28) Ако съдебно решение съдържа мярка или разпореждане, които не са познати в правото на сезираната държава членка, тази мярка или разпореждане, включително всяко посочено в тях право, следва да се адаптират, доколкото е възможно, към такива, които съгласно правото на тази държава членка имат равностоеен ефект и преследват сходни цели. Всяка държава членка определя по какъв начин и от кого следва да се извърши тази адаптация.

(29) Прякото изпълнение в сезираната държава членка на съдебно решение, постановено в друга държава членка, без декларация за изпълняемост не следва да излага на опасност зачитането на правото на защита. Ето защо лицето, срещу което се иска изпълнение, следва да може да подаде молба за отказ на признаване или изпълнение на съдебно решение, ако то счита, че е налице едно от основанията за отказ на признаване. Това следва да включва основанията, че лицето не е имало възможност да организира защитата си, когато съдебното решение е постановено в негово отсъствие по граждански иск, свързан с наказателно производство. Следва да включват и основанията, на които лицето би могло да се позове въз основа на споразумение между сезираната държава членка и трета държава, сключено съгласно член 59 от Брюкселската конвенция от 1968 г.

(30) Страната, която оспорва изпълнението на съдебно решение, постановено в друга държава членка, следва да може, доколкото е възможно, и в съответствие с правната система на сезираната държава членка, да се позове, при същата процедура, в допълнение към основанията за отказ, предвидени в настоящия регламент, и на основанията за отказ съгласно националното право и в рамките на определените в националното право срокове.

Признаването на съдебно решение обаче следва да бъде отказвано само ако са налице едно или повече от основанията за отказ, предвидени в настоящия регламент.

⁽¹⁾ ОВ L 157, 30.4.2004 г., стр. 45.

⁽²⁾ ОВ L 174, 27.6.2001 г., стр. 1.

- (31) При оспорване на изпълнението на съдебно решение, следва да бъде възможно съдилищата в сезираната държава членка, по време на цялата процедура, свързана с оспорването, включително при обжалване, да разрешат да се пристъпи към изпълнение, при условие че се наложи ограничение на изпълнението или че се даде обезпечение.
- (32) С цел да се информира лицето, срещу което се иска изпълнение на съдебно решение, постановено в друга държава членка, удостоверението, издадено съгласно настоящия регламент, придружено при необходимост от съдебното решение, следва да се връчи на това лице в разумен срок преди първата изпълнителна мярка. В този контекст първата изпълнителна мярка следва да означава първата изпълнителна мярка след това връчване.
- (33) Когато временни, включително обезпечителни, мерки са постановени от компетентен по съществото на делото съд, следва да се осигури тяхното свободно движение съгласно настоящия регламент. Временните, включително обезпечителни, мерки, които са постановени от такъв съд, без ответникът да бъде призован да се яви, обаче следва да не се признават и да не се изпълняват съгласно настоящия регламент, освен ако съдебното решение, съдържащо мярката, е връчено на ответника преди изпълнението. Това не следва да възпрепятства признаването и изпълнението на такива мерки съгласно националното право. Когато временните, включително обезпечителни, мерки са постановени от съд на държава членка, който не е компетентен по съществото на делото, действието им следва да се ограничи съгласно настоящия регламент до територията на тази държава членка.
- (34) Следва да се гарантира приемственост между Брюкселската конвенция от 1968 г., Регламент (ЕО) № 44/2001 и настоящия регламент и за тази цел следва да се установят преходни разпоредби. Същата нужда от приемственост се прилага и по отношение на тълкуването от Съда на Европейския съюз на Брюкселската конвенция от 1968 г. и на регламентите, които я заменят.
- (35) Спазването на международните ангажменти, по които са страни държавите членки, означава, че настоящият регламент следва да не засяга конвенции във връзка със специални въпроси, по които държавите членки са страни.
- (36) Без да се засягат задълженията на държавите членки съгласно Договорите, настоящият регламент не засяга прилагането на двустранни конвенции и споразумения между трета държава и държава членка, сключени преди датата на влизане в сила на Регламент (ЕО) № 44/2001, които се отнасят до въпроси, уредени с настоящия регламент.
- (37) С цел да се гарантира, че удостоверенията, които се използват във връзка с признаването или изпълнението на съдебни решения, автентичните актове и съдебните спогодби съгласно настоящия регламент се актуализират, правомощието да се приемат актове в съответствие с член 290 ДФЕС следва да бъде предоставено на Комисията във връзка с измененията на приложения I и II към настоящия регламент. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегирани актове Комисията следва да осигури едновременното и съвременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и Съвета.
- (38) Настоящият регламент защита основните права и съблюдава принципите, признати в Хартата на основните права на Европейския съюз, по-специално правото на ефективни правни средства за защита и правото на справедлив съдебен процес, гарантирани в член 47 от Хартата.
- (39) Доколкото целта на настоящия регламент не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки и може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.
- (40) В съответствие с член 3 от Протокола относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия, приложен към ДЕС и към Договора за създаване на Европейската общност, който по-рано беше в сила, Обединеното кралство и Ирландия участваха в приемането и прилагането на Регламент (ЕО) № 44/2001. В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Обединеното кралство и Ирландия са нотифицирали желанието си да участват в приемането и прилагането на настоящия регламент.
- (41) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящия регламент и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане, без да се засяга възможността Дания да прилага измененията на Регламент (ЕО) № 44/2001 съгласно член 3 от Споразумението между Европейската общност и Кралство Дания относно компетентността и признаването и изпълнението на съдебни решения по граждански и търговски дела от 19 октомври 2005 г. ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ ОВ L 299, 16.11.2005 г., стр. 62.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ПРИЛОЖНО ПОЛЕ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

1. Настоящият регламент се прилага по граждански и търговски дела, независимо от естеството на съда или правораздавателния орган. Той не обхваща, по-специално, данъчни, митнически или административни дела, нито отговорността на държавата за действия или бездействия при упражняването на държавна власт (*acta iure imperii*).

2. Настоящият регламент не се прилага по отношение на:

- а) гражданското състояние, правоспособността и дееспособността на физически лица, имуществени права, произтичащи от брачни правоотношения или от отношения, които съгласно приложимото към тях право имат последици, сходни на тези, произтичащи от брак;
- б) банкрут, производства, свързани с обявяването на дружества или други юридически лица в несъстоятелност, конкурдати и аналогични производства;
- в) социална сигурност;
- г) арбитраж;
- д) задължения за издръжка, произтичащи от семейни, родствени или брачни отношения или отношения по сватовство;
- е) завещания и наследяване, включително задължения за издръжка, произтичащи в случай на смърт.

Член 2

За целите на настоящия регламент:

- а) „съдебно решение“ означава всяко съдебно решение, постановено от съд или правораздавателен орган на държава членка, както и да се нарича съдебното решение, включително декрет, разпореждане, решение или заповед за изпълнение, както и решение за определяне на разноските от служител на съда.

За целите на глава III „съдебно решение“ включва временни, включително обезпечителни, мерки, постановени от съд или

правораздавателен орган, който по силата на настоящия регламент е компетентен по съществото на делото. То не включва временна, включително обезпечителна, мярка, която е постановена от такъв съд или правораздавателен орган без призоваване на ответника, освен ако решението, съдържащо мярката, е връчено на ответника преди изпълнението;

- б) „съдебна спогодба“ означава споразумение, което е било одобрено от съд на държава членка или сключено пред съд на държава членка в хода на производството;
- в) „автентичен акт“ означава документ, формално съставен или вписан като автентичен акт в държавата членка по произход, чиято автентичност:
 - i) е свързана с подписа и съдържанието на акта, и
 - ii) е установена от публичен орган или друг орган, овластен за това;
- г) „държава членка по произход“ означава държавата членка, в която, според случая, е постановено съдебното решение, одобрена е или е сключена съдебната спогодба или е формално съставен или вписан автентичният акт;
- д) „сезирана държава членка“ означава държавата членка, в която се прави искане за признаване на съдебно решение или в която се иска изпълнение на съдебното решение, съдебната спогодба или автентичния акт;
- е) „съд по произход“ означава съдът, постановил решението, чието признаване се иска или чието изпълнение се търси.

Член 3

За целите на настоящия регламент понятието „съд“ включва следните органи, доколкото те са компетентни по въпросите, които попадат в приложното поле на настоящия регламент:

- а) в Унгария — при бързи производства за платежни нареждания (*fizetési meghagyásos eljárás*) — нотариуса (*közjegyző*);
- б) в Швеция — при бързи производства за платежни нареждания (*betalningsföreläggande*) и оказване на помощ (*handräckning*) — органа по изпълнението (*Kronofogdemyndigheten*).

ГЛАВА II
КОМПЕТЕНТНОСТ

РАЗДЕЛ 1

Общи разпоредби

Член 4

1. При условията на настоящия регламент, искове срещу лица, които имат местоживеене в държава членка, независимо от тяхното гражданство, се предявяват пред съдилищата на тази държава членка.

2. Лица, които не са граждани на държавата членка, в която имат местоживеене, се подчиняват на правилата за компетентност, които са приложими по отношение на гражданите на тази държава членка.

Член 5

1. Срещу лица, които имат местоживеене в държава членка, могат да бъдат предявявани искове в съдилищата на друга държава членка само при спазване на правилата, установени в раздели 2—7 от настоящата глава.

2. В частност срещу лицата, посочени в параграф 1, не се прилагат правилата за национална компетентност, за които държавите членки трябва да нотифицират Комисията съгласно член 76, параграф 1, буква а).

Член 6

1. Ако ответникът няма местоживеене в държава членка, компетентността на съдилищата на всяка държава членка се определя от правото на тази държава членка, при спазване на член 18, параграф 1, член 21, параграф 2, член 24 и член 25.

2. Спрямо такъв ответник всяко лице с местоживеене в държава членка може независимо от гражданството си да се възползва в тази държава членка от действащите там правила за компетентност, и по-специално от правилата, за които държавите членки трябва да нотифицират Комисията съгласно член 76, параграф 1, буква а), по същия начин като гражданите на тази държава членка.

РАЗДЕЛ 2

Специална компетентност

Член 7

Срещу лице, които има местоживеене в държава членка, могат да бъдат предявявани искове в друга държава членка:

- 1) а) по дела, свързани с договор — в съдилищата по мястото на изпълнение на въпросното задължение;
- б) за целите на настоящата разпоредба и освен ако не е договорено друго, мястото на изпълнение на въпросното задължение е:

— в случая на продажба на стоки, мястото в държава членка, където съгласно договора са доставени стоките или е трябвало да бъдат доставени,

— в случая на предоставяне на услуги, мястото в държава членка, където съгласно договора услугите са били предоставени или е трябвало да бъдат предоставени;

в) ако не се прилага буква б), тогава се прилага буква а);

2) по дела относно неправомерно увреждане, деликт или квазиделикт — в съдилищата на мястото, където е настъпило или може да настъпи вредоносното събитие;

3) по отношение на граждански иск за вреди или реституция вследствие на деяние, което води до наказателно производство — в съда, сезиран с това производство, доколкото този съд съгласно своето право е компетентен да разглежда граждански искове;

4) по отношение на граждански иск за възстановяване, въз основа на собственост, на паметник на културата по смисъла на определението в член 1, точка 1 от Директива 93/7/ЕИО, предявен от лицето, което претендира за правото на възстановяване на такъв паметник - в съдилищата на мястото, където се намира паметникът на културата в момента на сезиране на съда;

5) по отношение на спорове, произтичащи от дейността на клон, агенция или друг вид представителство — в съдилищата на мястото, където се намира клонът, агенцията или представителството;

6) по отношение на спорове, повдигнати срещу учредител, доверителен собственик или бенефициер на доверителна собственост, създадена по силата на закон или на писмен документ, или на устна договореност и доказана писмено — в съдилищата на държавата членка, където се намира доверителната собственост;

7) по отношение на спор относно плащане на възнаграждение, искано във връзка със спасяване на товар или навло — в съда, в обсега на чиято компетентност въпросният товар или навло:

а) е бил задържан с цел да се обезпечи това плащане; или

б) е могъл да бъде задържан, но е дадена гаранция или друго обезпечение,

при условие че настоящата разпоредба се прилага само ако се претендира, че ответникът има права върху товара или навлото, или е имал такива права по време на спасяването им.

Член 8

Срещу лице с местоживеене в държава членка може също така да бъде предявен иск:

- 1) когато то е един от множество ответници, в съдилищата по местоживеенето на всеки от тях, при условие че исковите са в такава тясна връзка, че е целесъобразно те да бъдат разгледани и решени заедно, за да се избегне рискът от противоречащи си съдебни решения, постановени в отделни производства;
- 2) като трета страна по дело за поръчителство или гаранция или в друго производство на трета страна, в съда, сезиран с първоначалното дело, освен ако тези производства са образувани единствено с цел това лице да бъде отклонено от подсъдността на съда, който би бил компетентен по неговото дело;
- 3) по насрещен иск, произтичащ от същия договор или факти, на които се основава първоначалният иск, в съда, пред който е висящ първоначалният иск;
- 4) по дела във връзка с договор, ако искът може да се съедини с иск относно вещни права върху недвижими вещи срещу същия ответник, в съда на държавата членка, където е разположен имотът.

Член 9

Когато по силата на настоящия регламент съд в държава членка е компетентен за икове във връзка с отговорност от използването или експлоатацията на кораб, този съд или който и да е друг съд, който по силата на вътрешното законодателство на тази държава членка замества за тази цел, също така е компетентен по отношение на икове за ограничаване на тази отговорност.

РАЗДЕЛ 3

Компетентност по дела във връзка със застраховане

Член 10

По дела във връзка със застраховане компетентността се определя от нормите на настоящия раздел, без да се засягат разпоредбите на член 6 и член 7, параграф 5.

Член 11

1. Срещу застраховател с местоживеене в държава членка може да бъде предявен иск:
 - а) в съдилищата на държавата членка, където той има местоживеене;
 - б) в друга държава членка в случай на икове, предявени от притежателя на полицата, застрахования или трето ползващо се лице, в съдилищата по мястото, където ищецът има местоживеене; или
 - в) ако той е съзастраховател, в съдилищата на държава членка, в която е предявен иск срещу основния застраховател.

2. Застраховател, който няма местоживеене в държава членка, но има клон, агенция или друго представителство в една от държавите членки, по отношение на спорове, произтичащи от дейността на клона, агенцията или представителството, се счита, че има местоживеене в тази държава членка.

Член 12

По отношение на застраховка за отговорност или застраховка на недвижима собственост срещу застрахователя може наред с това да бъде предявен иск в съдилищата, където е настъпило вредоносното събитие. Същото се прилага и ако движимо и недвижимо имущество се покрива от една и съща застрахователна полица и двете са неблагоприятно засегнати от едно и също застрахователно събитие.

Член 13

1. По отношение на застраховка за отговорност застрахователят също така може, ако законът на съда го позволява, да бъде привлечен в производство, което увредената страна е започнала срещу застрахования.

2. Членове 10, 11 и 12 се прилагат по отношение на икове, предявени от увредената страна пряко срещу застрахователя, когато такива преки икове са разрешени.

3. Ако правото, приложимо спрямо такива преки икове, предвижда, че притежателят на полицата или застрахованият могат да бъдат привлечени като страна по делото, същият съд е компетентен по отношение на тях.

Член 14

1. Без да се засяга разпоредбата на член 13, параграф 3, застрахователят може да предяви иск само в съдилищата на държавата членка, в която ответникът има местоживеене, независимо дали той е притежател на полицата, застрахован или трето ползващо се лице.

2. Разпоредбите на настоящия раздел не засягат правото да се предяви насрещен иск в съда, в който в съответствие с този раздел е висящ първоначалният иск.

Член 15

Разпоредбите на настоящия раздел могат да се дерогират само със споразумение:

- 1) което е сключено след възникване на спора;
- 2) което допуска притежателят на полицата, застрахованият или третото ползващо се лице да предявят иск в съдилища, различни от тези, посочени в този раздел;
- 3) което е сключено между притежател на полица и застраховател, ако и двамата по време на сключване на договора са имали местоживеене или обичайно пребиваване в една и съща държава членка, и което споразумение предоставя компетентност на съдилищата на тази държава членка, дори ако вредоносното събитие се случи в чужбина, при условие че това споразумение не противоречи на правото на тази държава членка;

4) което е сключено с притежател на полица, който няма местоживеене в държава членка, освен дотолкова, доколкото застраховката е задължителна или е относно недвижима собственост в държава членка; или

5) което се отнася до договор за застраховка дотолкова, доколкото покрива един или повече от рисковете по член 16.

Член 16

Рисковете по член 15, параграф 5 са следните:

1) всякаква загуба или вреда на:

а) морски кораби, инсталации, разположени край бреговете или в открито море, или въздухоплавателно средство, произтичащи от рискове, които са свързани с използването им за търговски цели;

б) транзитни стоки, различни от багажа на пътниците, когато транзитът се състои или включва товар на такива кораби или въздухоплавателни средства;

2) всякаква отговорност, различна от тази за телесна повреда на пътници или загуба или увреждане на багажа им:

а) произтичаща от използването или експлоатацията на кораби, инсталации или въздухоплавателни средства, както са посочени в точка 1, буква а), доколкото по отношение на последните законът на държавата членка, в която е регистрирано въздухоплавателното средство, не забранява клаузи за предоставяне на компетентност при застраховането срещу такива рискове;

б) за загуба или повреда, причинени от транзитни стоки, както са описани в точка 1, буква б);

3) всякаква финансова загуба във връзка с използването или експлоатацията на кораби, инсталации или въздухоплавателни средства, както са посочени в точка 1, буква а), и по-специално загуба на редовен или чартерен товар;

4) всякакъв риск или интерес във връзка с някой от тези по точки 1—3;

5) независимо от точки 1—4, всякакви „големи рискове“, съгласно определението в Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) ⁽¹⁾.

РАЗДЕЛ 4

Компетентност при потребителски договори

Член 17

1. По отношение на дела във връзка с договор, сключен от лице — потребител, за цел, която може да се приеме, че е извън неговата търговска дейност или професия, компетентността се определя от настоящия раздел, без да се засягат член 6 и член 7, точка 5, ако:

а) се отнася до договор за продажба на стоки на изплащане чрез вноски;

б) се отнася до договор за заем, изплатим на вноски, или за всяка друга форма на кредит, предоставен за финансиране на продажбата на стоки, или

в) във всички останали случаи, договорът е сключен с лице, което извършва търговски или професионални дейности в държавата членка, където потребителят има местоживеене, или което с всички средства насочва тези дейности към тази държава членка или към няколко държави, включително тази държава членка, и договорът попада в обхвата на тези дейности.

2. Когато потребител сключи договор със страна, която няма местоживеене в държава членка, но има клон, агенция или друго представителство в някоя от държавите членки, тази страна по отношение на спорове, възникнали от дейността на този клон, агенция или представителство, се счита за имаща местоживеене в тази държава членка.

3. Настоящият раздел не се прилага по отношение на договор за транспорт, различен от договор, който в цената си включва предоставянето на комбинация от пътуване и настаняване.

Член 18

1. Потребител може да предяви иск срещу другата страна по договора или в съдилищата на държавата членка, в която тази страна има местоживеене, или независимо от местоживеенето на другата страна — в съдилищата по мястото, където има местоживеене потребителят.

2. Другата страна по договора може да предяви иск срещу потребител само в съдилищата на държавата членка, където има местоживеене потребителят.

3. Настоящият член не засяга правото да се предяви насрещен иск в съда, пред който в съответствие с настоящия раздел е висящ първоначалният иск.

⁽¹⁾ ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1.

Член 19

Разпоредбите на настоящия раздел могат да се дерогират само със споразумение:

- 1) което е сключено след възникването на спора;
- 2) което допуска потребителят да предяви иск в съдилища, различни от тези, посочени в този раздел; или
- 3) което е сключено между потребителя и другата страна по договора, и двамата от които по времето на сключване на договора са имали местоживеене или обичайно пребиваване в една и съща държава членка, и което предоставя компетентност на съдилищата на тази държава членка, при условие че това споразумение не противоречи на правото на тази държава членка.

РАЗДЕЛ 5

Компетентност при индивидуални трудови договори

Член 20

1. По дела във връзка с индивидуални трудови договори компетентността се определя от настоящия раздел, без да се засягат член 6, член 7, параграф 5, а ако искът е предявен срещу работодател — член 8, параграф 1.

2. Когато работник или служител сключи индивидуален трудов договор с работодател, който няма местоживеене в държава членка, но има клон, агенция или друго представителство в някоя от държавите членки, при спорове, възникнали във връзка с дейността на клона, агенцията или представителството, работодателът се счита за имащ местоживеене в тази държава членка.

Член 21

1. Срещу работодател с местоживеене в държава членка може да бъде предявен иск:

- а) в съдилищата на държавата членка, където има местоживеене; или
- б) в друга държава членка:
 - i) в съдилищата по мястото, където или откъдето работникът или служителът обичайно осъществява дейността си, или в съдилищата по мястото, където последно е осъществявал дейност, или
 - ii) ако работникът или служителът не осъществява обичайно или не е осъществявал обичайно дейността си в никоя държава, в съдилищата по мястото, където предприятието, което е наело работникът или служителът, е разположено или е било разположено.

2. Срещу работодател, който няма местоживеене в държава членка, може да бъде предявен иск в съдилищата на държавата членка в съответствие с параграф 1, буква б).

Член 22

1. Работодател може да предяви иск само в съдилищата на държавата членка, където работникът или служителът има местоживеене.

2. Разпоредбите на настоящия раздел не засягат правото да се предяви насрещен иск в съда, в който в съответствие с настоящия раздел е висящ първоначалният иск.

Член 23

Разпоредбите на настоящия раздел могат да се дерогират само със споразумение:

- 1) което е сключено след възникването на спора; или
- 2) което допуска работникът или служителът да предяви иск в съдилища, различни от тези, указани в настоящия раздел.

РАЗДЕЛ 6

Исключителна компетентност

Член 24

Следните съдилища на държава членка притежават изключителна компетентност независимо от местоживеенето на страните:

- 1) по дела, които имат за предмет вещни права върху недвижим имот или договор за наем на недвижим имот — съдилищата на държавата членка, в която е разположен имотът.

Въпреки това по дела, които имат за предмет договор за наем на недвижим имот, сключен за временно ползване с максимален срок от шест последователни месеца, са компетентни и съдилищата на държавата членка, в която ответникът има местоживеене, при условие че наемателят е физическо лице и че наемодателят и наемателят имат местоживеене в една и съща държава членка;

- 2) по дела, които имат за предмет действителността на създаването, недействителността или прекратяването на търговски дружества или други юридически лица или сдружения на физически или юридически лица, или действителността на решения на техните органи — съдилищата на държавата членка, в която има седалище търговското дружество, юридическото лице или сдружението. За да се определи това седалище, съдът прилага своите правила на международното частно право;
- 3) по дела, които имат за предмет действителността на вписванията в публични регистри — съдилищата на държавата членка, в която се води регистърът;

- 4) по дела във връзка с регистрацията или действителността на патенти, търговски марки, дизайни или други подобни права, за които се изисква да бъдат депозирани или регистрирани, независимо дали за това е предявен иск или насрещен иск — съдилищата на държавата членка, в която е подадена заявка за депозиране или регистрация, или депозирането или регистрацията са извършени или се смятат за извършени съгласно инструмент на Съюза или по силата на международна конвенция.

Без да се засяга компетентността на Европейската патентна служба по силата на Конвенцията за предоставяне на европейски патенти, подписана в Мюнхен на 5 октомври 1973 г., съдилищата на всяка държава членка имат изключителна компетентност по дела във връзка с регистрацията или действителността на всеки европейски патент, предоставен на тази държава членка;

- 5) по дела във връзка с изпълнението на съдебни решения — съдилищата на държавата членка, в която съдебното решение е било или трябва да бъде изпълнено.

РАЗДЕЛ 7

Пророгация на компетентност

Член 25

1. Ако страните, независимо от местоживеенето им, са се договорили, че съд или съдилищата на държава членка са компетентни за разрешаване на всякакви спорове, които са възникнали или които могат да възникнат във връзка с определено правоотношение, този съд или тези съдилища имат компетентност, освен ако споразумението е недействително по отношение на материалноправната си действителност съгласно правото на тази държава членка. Тази компетентност е изключителна, освен ако страните са уговорили друго. Споразумението за предоставяне на компетентност се сключва:

- а) писмено или устно, потвърдено с писмени доказателства;
- б) във форма, която е съобразена с практиките, които страните са установили помежду си; или
- в) в международната търговия, във форма, която е съобразена с обичая, който страните познават или е трябвало да познават и който в тази търговска дейност е широко известен на страните и редовно се съблюдава от страните по договори от вида, приложим в конкретната търговска дейност.

2. Всяко съобщение чрез електронни средства, което осигурява траен запис на споразумението, е равностойно на „писмена форма“.

3. Съдът или съдилищата на държава членка, на които е предоставена компетентност чрез акт за учредяване на доверителна собственост, имат изключителна компетентност по

всеки иск, предявен срещу учредител, доверителен собственик или бенефициер, ако става дума за отношенията между тези лица или за техните права или задължения във връзка с доверителната собственост.

4. Споразумения или разпоредби на акт за учредяване на доверителна собственост, с които се предоставя компетентност, нямат правно действие, ако противоречат на членове 15, 19 или 23, или ако съдилищата, чиято компетентност те претендират да изключат, имат изключителна компетентност по силата на член 24.

5. Споразумение за предоставяне на компетентност, което съставлява част от договор, се счита за споразумение, което е независимо от останалите разпоредби на договора.

Действителността на споразумение за предоставяне на компетентност не може да бъде оспорвана единствено на основание недействителността на договора.

Член 26

1. Извън компетентността, която произтича от други разпоредби на настоящия регламент, компетентен е този съд на държава членка, пред който се яви ответникът. Това правило не се прилага, когато ответникът се явява, за да оспори компетентността на съда, или когато друг съд има изключителна компетентност по силата на член 24.

2. По делата, посочени в раздели 3, 4 или 5, когато притежателят на полицата, застрахованият, третото ползващо се лице по застрахователен договор, увредената страна, потребителят, работникът или служителът е ответник, преди да се признае за компетентен въз основа на параграф 1, съдът гарантира, че ответникът е информиран за правото си да оспори компетентността на съда и за последиците от явяването или неявяването си.

РАЗДЕЛ 8

Проверка на компетентността и допустимостта

Член 27

Когато съд на държава членка е сезиран с иск, който основно засяга дело, по което съдилищата на друга държава членка имат изключителна компетентност по силата на член 24, той служебно прогласява, че не е компетентен.

Член 28

1. Когато срещу ответник с местоживеене в държава членка е предявен иск в съд на друга държава членка и той не се яви, съдът служебно прогласява, че не е компетентен, освен в случаите, когато компетентността му произтича от разпоредбите на настоящия регламент.

2. Съдът спира разглеждането на делото дотогава, докато не бъде доказано, че ответникът е могъл да получи документа за образуване на производството или равностоен документ в достатъчен срок, който да му позволи да организира защитата си, или че са били предприети всички необходими стъпки за тази цел.

3. Член 19 от Регламент (ЕО) № 1393/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 13 ноември 2007 г. относно връчване в държавите членки на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела (връчване на документи) ⁽¹⁾ се прилага вместо параграф 2 от настоящия член, ако документът за образуване на производството или равностоен документ е трябвало да бъде предаден от една държава членка в друга съобразно посочения регламент.

4. Когато Регламент (ЕО) № 1393/2007 не е приложим, се прилага член 15 от Хагската конвенция от 15 ноември 1965 г. относно връчването в чужбина на съдебни и извънсъдебни документи по граждански или търговски дела, ако документът за образуване на производството или равностоен документ е трябвало да бъде предаден в чужбина съобразно посочената конвенция.

РАЗДЕЛ 9

Висящ процес (*lis pendens*) — свързани иски

Член 29

1. Без да се засяга разпоредбата на член 31, параграф 2, когато иски с един и същ предмет и между същите страни са предявени в съдилищата на различни държави членки, всеки съд, различен от първия сезиран съд, спира разглеждането на делото служебно, докато бъде установена компетентността на първия сезиран съд.

2. По посочените в параграф 1 случаи по искане на сезиран със спора съд всеки друг сезиран съд незабавно уведомява първия съд относно датата, на която е бил сезиран в съответствие с член 32.

3. Когато бъде установена компетентността на първия сезиран съд, всеки друг съд, различен от първия сезиран съд, се отказва от компетентност в полза на този съд.

Член 30

1. Когато свързани иски са висящи пред съдилища от различни държави членки, всеки съд, различен от първия сезиран съд, може да спре производството.

2. Когато искът пред първия сезиран съд е висящ на първа инстанция, всеки друг съд може също така, по молба на една от страните, да се откаже от компетентност, ако първият сезиран

съд е компетентен по въпросните иски и правото му допуска тяхното съединяване.

3. За целите на настоящия член исковите се смятат за свързани, когато те се намират в такава тясна връзка помежду си, че е целесъобразно да бъдат разгледани и решени заедно, за да се избегне рискът от противоречащи си съдебни решения, постановени в отделни производства.

Член 31

1. Когато исковите спадат към изключителната компетентност на няколко съдилища, всеки съд, различен от първия сезиран съд, се отказва от компетентност в полза на този съд.

2. Без да се засяга член 26, когато е сезиран съд на държава членка, на когото чрез посоченото в член 25 споразумение е предоставена изключителна компетентност, всеки съд на друга държава членка спира производството, докато сезираният въз основа на споразумението съд обяви, че не е компетентен съгласно споразумението.

3. Когато определеният със споразумението съд се обяви за компетентен в съответствие със споразумението, всеки съд на друга държава членка се отказва от компетентност в полза на този съд.

4. Параграфи 2 и 3 не се прилагат към въпроси, регламентирани в раздели 3, 4 или 5, когато ищецът е притежателят на полицата, застрахованият, третото ползващо се лице по застрахователния договор, увредената страна, потребителят, работникът или служителят и споразумението е недействително съгласно някоя от разпоредбите, съдържащи се в тези раздели.

Член 32

1. За целите на настоящия раздел, съдът се счита сезиран:

а) в момента, в който документът за образуване на производството или равностоен документ е внесен в съда, при условие че ищецът впоследствие не е пропуснал да предприеме изискуемите стъпки, за да се извърши връчване на ответника; или

б) ако документът трябва да бъде връчен, преди да бъде внесен в съда, в момента, в който е получен от отговорния за връчването орган, при условие че ищецът впоследствие не е пропуснал да предприеме изискуемите стъпки, за да внесе документа в съда.

Отговорният за връчването орган, посочен в буква б), е първият орган, който получава документите за връчване.

⁽¹⁾ ОВ L 324, 10.12.2007 г., стр. 79.

2. Съдът или органът, отговорен за връчването, посочен в параграф 1, отбелязват съответно датата на подаване на документа, с който се образува производството или на равностойния документ или датата на получаване на документите за връчване.

Член 33

1. Когато компетентността се основава на член 4 или на членове 7, 8 или 9 и делата са висящи пред съд на трета държава към момента, в който съд в държава членка е сезиран по иск със същия предмет и между същите страни като делото пред съда на третата държава, съдът на държавата членка може да спре производството, ако:

а) се очаква, че съдът на третата държава ще постанови решение, което може да бъде признато и, когато е приложимо, изпълнено в тази държава членка, и

б) съдът на държавата членка е убеден, че спирането на производството е необходимо за доброто правораздаване.

2. Съдът на държавата членка може да възобнови производството във всеки момент, ако:

а) производството в съда на третата държава също е спряно или прекратено;

б) съдът на държавата членка счита, че производството пред съда на третата държава няма да приключи в разумен срок; или

в) възобновяването на производството е необходимо за доброто правораздаване.

3. Съдът на държавата членка прекратява производството, ако производството пред съда на третата държава е приключило със съдебно решение, годно да бъде признато и, когато е приложимо, да бъде изпълнено в същата държава членка.

4. Сезираният съд на държавата членка прилага настоящия член по молба на една от страните или служебно, когато това е възможно съгласно националното право.

Член 34

1. Когато компетентността се основава на член 4 или на членове 7—9 и искът е висящ пред съд на трета държава към момента, в който съд в държава членка е сезиран по иск, свързан с иска в съда на третата държава, съдът на държавата членка може да спре производството, ако:

а) е целесъобразно свързаните иски да бъдат разгледани и решени заедно, за да се избегне рискът от противоречащи си съдебни решения, постановени в отделни производства;

б) се очаква, че съдът на третата държава ще постанови решение, годно да бъде признато и, когато е приложимо, да бъде изпълнено в тази държава членка; и

в) съдът на държавата членка е убеден, че спирането на производството е необходимо за доброто правораздаване.

2. Съдът на държавата членка може да възобнови производството във всеки момент, ако:

а) съдът на държавата членка счита, че вече не съществува риск от противоречащи си съдебни решения;

б) производството пред съда на третата държава също е спряно или прекратено;

в) съдът на държавата членка счита, че производството пред съда на третата държава няма да приключи в разумен срок; или

г) възобновяването на производството е необходимо за доброто правораздаване.

3. Съдът на държавата членка може да прекрати производството, ако производството пред съда на третата държава е приключило със съдебно решение, годно да бъде признато и, когато е приложимо, да бъде изпълнено в държавата членка на сезирания съд.

4. Съдът на държавата членка прилага настоящия член по молба на една от страните или служебно, когато това е възможно съгласно националното право.

РАЗДЕЛ 10

Временни, включително обезпечителни, мерки

Член 35

Може да се подаде молба пред съдилищата на държава членка за такива временни, включително обезпечителни, мерки, предвидени в правото на тази държава членка, дори ако съдилищата на друга държава членка са компетентни по съществото на делото.

ГЛАВА III

ПРИЗНАВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

РАЗДЕЛ I

Признаване

Член 36

1. Решение, постановено в една държава членка, се признава в друга държава членка без изискване за специално производство.

2. Всяка заинтересована страна може в съответствие с производството, предвидено в раздел 3, подраздел 2, да поиска постановяване на решение, че липсват основанията за отказ на признаване, посочени в член 45.

3. Ако изходът на дело пред съд на държава членка зависи от произнасянето по инцидентно възникнал въпрос за отказ на признаване, този съд е компетентен по отношение на този въпрос.

Член 37

1. Когато страна по дело иска да се позове в държава членка на решение, постановено в друга държава членка, тя представя:

а) препис от съдебното решение, което отговаря на необходимите условия за установяване на автентичността му; и

б) удостоверението, издадено съгласно член 53.

2. Съдът или органът, пред който се прави позоваване на решение, постановено в друга държава членка, може при необходимост да поиска от позоваващата се страна, да представи в съответствие с член 57 писмен превод или транслитерация на съдържанието на удостоверението, посочено в параграф 1, буква б). Съдът или органът може да изиска от страната да представи писмен превод на решението вместо писмен превод на съдържанието на удостоверението, ако той не може да продължи производството без такъв превод.

Член 38

Съдът или органът, пред който се прави позоваването на съдебно решение, постановено в друга държава членка, може да спре изцяло или частично производството, ако:

а) съдебното решение се оспорва в държавата членка по произход; или

б) има подадена молба за постановяване на решение, че липсват основанията за отказ на признаване, посочени в член 45, или на решение, че признаването следва да се откаже на базата на едно от тези основания.

РАЗДЕЛ 2

Изпълнение

Член 39

Съдебно решение, постановено в държава членка, което подлежи на изпълнение в тази държава членка, е изпълняемо в другите държави членки, без да се изисква декларация за изпълняемост.

Член 40

Изпълняемо съдебно решение включва в себе си автоматично оправомощаване да се предприемат обезпечителни мерки, предвидени в правото на сезираната държава членка.

Член 41

1. При спазване на разпоредбите на настоящия раздел производството за изпълнение на съдебни решения, постановени в друга държава членка, се урежда от правото на сезираната държава членка. Съдебно решение, постановено в държава членка, което е изпълняемо в сезираната държава членка, се изпълнява при същите условия, като решение, постановено в сезираната държава членка.

2. Независимо от параграф 1, основанията за отказ или за спиране на изпълнението в съответствие с правото на сезираната държава членка се прилагат дотолкова, доколкото не противоречат на основанията, посочени в член 45.

3. Страната, която търси изпълнение на съдебно решение, постановено в друга държава членка, не е длъжна да има пощенски адрес в сезираната държава членка. Тази страна не е длъжна да има и упълномощен представител в сезираната държава членка, освен ако такъв представител се изисква независимо от гражданството или местоживеенето на страните.

Член 42

1. За целите на изпълнението в държава членка на съдебно решение, постановено в друга държава членка, молителят представя на компетентния орган по изпълнение на решението:

а) препис от съдебното решение, което отговаря на необходимите условия за установяване на автентичността му; и

б) удостоверение, издадено съгласно член 53, с което се удостоверява, че съдебното решение е изпълняемо и което съдържа извлечение от съдебното решение, както и съответната информация относно възстановяемите процесуални разходи и начислената лихва по целесъобразност.

2. За целите на изпълнението в държава членка на съдебно решение, постановено в друга държава членка, разпоредбащо временна, включително обезпечителна, мярка, молителят представя на компетентния орган по изпълнение на решението:

- а) препис от съдебното решение, което отговаря на необходимите условия за установяване на автентичността му;
- б) удостоверението, издадено съгласно член 53, в което се съдържа описание на мярката и се удостоверява, че:
 - і) съдът е компетентен да се произнесе по съществото на спора;
 - іі) съдебното решение е изпълняемо в държавата членка по произход; и
- в) в случаите когато мярката е била разпоредена без ответникът да е бил призован да се яви — доказателство за връчването на съдебното решение.

3. Компетентният орган по изпълнението може при необходимост да изисква от молителя да представи в съответствие с член 57 писмен превод или транслитерация на съдържанието на удостоверението.

4. Компетентният орган по изпълнението може да изисква от молителя да представи писмен превод на съдебното решение само ако не може да пристъпи към изпълнение без такъв превод.

Член 43

1. Когато се търси изпълнение на съдебно решение, постановено в друга държава членка, издаденото съгласно член 53 удостоверение се връчва на лицето, срещу което се иска изпълнението, преди първата изпълнителна мярка. Към удостоверението се прилага съдебното решение, ако то не е било вече връчено на въпросното лице.

2. Когато лицето, срещу което се иска изпълнение, има местоживее в държава членка, различна от държавата членка по произход, това лице може да изиска писмен превод на решението с цел да оспори изпълнението му, ако решението не е съставено или придружено от превод на нито един от следните езици:

- а) език, който лицето разбира; или
- б) официалния език на държавата членка, в която лицето има местоживее или, при наличие на няколко официални езици в тази държава членка, официалния език или един от официалните езици на мястото, в което има местоживее.

Когато се изисква писмен превод на съдебното решение съгласно първа алинея, не може да бъдат предприемани никакви мерки по изпълнение, освен обезпечителни мерки, докато на лицето, срещу което се иска изпълнение, не бъде предоставен превод.

Настоящият параграф не се прилага, ако на лицето, срещу което се иска изпълнение, вече е било връчено съдебното решение на един от езиците, посочени в първа алинея, или решението е придружено от превод на един от тези езици.

3. Настоящият член не се прилага за изпълнението на обезпечителна мярка, постановена със съдебно решение, или когато лицето, което иска изпълнение предприема обезпечителни мерки в съответствие с член 40.

Член 44

1. В случай на подадена молба за отказ на изпълнение на съдебно решение съгласно раздел 3, подраздел 2, по молба на лицето, срещу което се иска изпълнение, съдът в сезираната държава членка може:

- а) да ограничи изпълнителното производство до обезпечителни мерки;
- б) да постави изпълнението в зависимост от даването на обезпечение, определено от него; или
- в) да спре изцяло или частично изпълнителното производство.

2. По молба на лицето, срещу което се иска изпълнение, компетентният орган по изпълнението в сезираната държава членка спира изпълнителното производство, ако изпълнителната сила на съдебното решение е спряна в държавата членка по произход.

РАЗДЕЛ 3

Отказ на признаване и изпълнение

Подраздел 1

Отказ на признаване

Член 45

1. По молба от заинтересована страна признаването на съдебно решение се отказва:

- а) ако такова признаване явно противоречи на обществения ред в сезираната държава членка;
- б) когато съдебното решение е постановено в отсъствие на страната, ако на ответника не е връчен документът за образуване на производството или равностоен документ в достатъчен срок и по такъв начин, че да има възможност да организира защитата си, освен ако ответникът не е успял да предяви иск за оспорване на съдебното решение, когато е било възможно да стори това;

в) ако съдебното решение противоречи на съдебно решение, постановено между същите страни в сезираната държава членка;

г) ако съдебното решение противоречи на по-ранно съдебно решение, постановено в друга държава членка или в трета държава по същия предмет и между същите страни, при условие че по-ранното съдебно решение отговаря на условията, необходими за признаването му в сезираната държава членка;

д) ако съдебното решение е в противоречие с:

i) раздели 3, 4 или 5 от глава II, когато притежателят на полицата, застрахованото лице, третото ползващо се лице по застрахователен договор, увредената страна, потребителят, работникът или служителят са ответници; или

ii) раздел 6 от глава II.

2. При разглеждане на основанията за компетентност, посочени в параграф 1, буква д), съдът, до когото е подадена молба, е обвързан от фактическите констатации, на основата на които съдът по произход е определил своята компетентност.

3. Без да се засяга параграф 1, буква д), компетентността на съда по произход не може да се преразглежда. Критерият за общественения ред, посочен в параграф 1, буква а), не може да се прилага по отношение на правилата относно компетентността.

4. Молбата за отказ на признаване се изготвя в съответствие с процедурите, предвидени в подраздел 2 и, по целесъобразност, раздел 4.

Подраздел 2

Отказ за изпълнение

Член 46

По молба на лицето, срещу което се иска изпълнение, изпълнението на съдебно решение се отказва, ако се установи едно от основанията, посочени в член 45.

Член 47

1. Молбата за отказ за изпълнение се подава до съда, който съответната държава членка е обявила на Комисията съгласно член 75, буква а) като съд, до който молбата се подава.

2. Процедурата за отказ за изпълнение, доколкото не е обхваната от настоящия регламент, се урежда от правото на сезираната държава членка.

3. Молителят представя на съда препис от съдебното решение и при необходимост писмен превод или негова транслитерация.

Съдът може да не изиска представянето на документите, посочени в първа алинея, ако вече разполага с тях или счита за необосновано да поиска от молителя да ги представи. Във втория случай съдът може да поиска от другата страна да представи документите.

4. Страната, която иска отказ за изпълнение на съдебно решение, постановено в друга държава членка, не е длъжна да има пощенски адрес в сезираната държава членка. Тази страна не е длъжна да има и упълномощен представител в сезираната държава членка, освен ако такъв представител се изисква независимо от гражданството или местоживеенето на страните.

Член 48

Съдът се произнася по молбата за отказ за изпълнение незабавно.

Член 49

1. Решението по молбата за отказ за изпълнение може да се обжалва от всяка от страните.

2. Жалбата се подава пред съда, който съответната държава членка е обявила на Комисията съгласно член 75, буква б) като съд, до който се подава такава жалба.

Член 50

Решението, постановено по жалбата, може да бъде оспорено само чрез обжалване, когато съдилищата, пред които се подава последваща жалба, са обявени от съответната държава членка на Комисията съгласно член 75, буква в).

Член 51

1. Съдът, пред който е подадена молба за отказ за изпълнение, или съдът, който разглежда жалба, подадена в съответствие с член 49 или член 50, може да спре производството, ако в държавата членка по произход срещу съдебното решение е подадена жалба по общия ред или ако все още не е изтекъл срокът за подаване на такава жалба. Във втория случай съдът може да посочи срока, в рамките на който трябва да се подаде жалбата.

2. Когато съдебното решение е постановено в Ирландия, Кипър или Обединеното кралство, всяка форма на обжалване, предвидена в държавата членка по произход, се третира като жалба по общия ред за целите на параграф 1.

РАЗДЕЛ 4

Общи разпоредби

Член 52

При никакви обстоятелства не се допуска постановено в държава членка съдебно решение да се преразглежда по същество в сезираната държава членка.

Член 53

По искане на заинтересована страна съдът по произход издава удостоверение посредством формуляра, установен в приложение I.

Член 54

1. Ако решение съдържа мярка или разпореждане, които не са познати в правото на сезираната държава членка, тази мярка или разпореждане се адаптират, доколкото е възможно, до позната мярка или разпореждане в правото на тази държава членка, които имат равностоен ефект и преследват сходни цели и интереси.

Адаптирането не води до последици, надхвърлящи предвиденото в правото на държавата членка по произход.

2. Всяка от страните може да оспори пред съд адаптирането на мярката или разпореждането.

3. При необходимост, от страната, която се позовава на съдебно решение или иска неговото изпълнение, може да се изиска да представи писмен превод или транслитерация на съдебното решение.

Член 55

Съдебно решение, постановено в държава членка, с което се нарежда плащане посредством глоби, е изпълняемо в сезираната държава членка само ако размерът на плащането е бил окончателно определен от съда по произход.

Член 56

Няма да се иска никакво обезпечение, гаранция или депозит, както и да са описани, от страната, която в една държава членка подава молба за изпълнението на съдебно решение, постановено в друга държава членка, въз основа на обстоятелството, че тя е чужд гражданин или че няма местоживеење или пребиваване в сезираната държава членка.

Член 57

1. Когато по настоящия регламент се изисква писмен превод или транслитерация, те се правят на официалния език на съответната държава членка или когато в нея има няколко официални езика, на официалния език или на един от официалните езици, на който се провежда съдебното производство на

мястото, където се прави позоваване на решение, постановено в друга държава членка, или се подава молба за това в съответствие с правото на тази държава членка.

2. За целите на формулярите, посочени в членове 53 и 60, преводите или транслитерациите могат да бъдат също на всеки друг официален език или езици на институциите на Съюза, които съответната държава членка е посочила, че може да приема.

3. Превод по настоящия регламент се прави от лице, квалифицирано да превежда в една от държавите членки.

ГЛАВА IV

АВТЕНТИЧНИ АКТОВЕ И СЪДЕБНИ СПОГОДБИ

Член 58

1. Автентичен акт, който има изпълнителна сила в държавата членка на произход, подлежи на изпълнение в другите държави членки без да е необходима декларация за изпълняемост. Изпълнението на автентичния акт може да бъде отказано само ако явно противоречи на обществения ред (*ordre public*) на сезираната държава членка.

Разпоредбите на раздел 2, раздел 3, подраздел 2 и раздел 4 от глава III се прилагат съответно по целесъобразност към автентичните актове.

2. Представеният автентичен акт трябва да отговаря на необходимите условия за установяване на автентичността му в държавата членка по произход.

Член 59

Съдебна спогодба, която е изпълняема в държавата членка по произход, се изпълнява в другите държави членки при същите условия като автентичните актове.

Член 60

Компетентният орган или съдът на държавата членка по произход издава удостоверение, по искане на всяка заинтересована страна, като използва формуляра, установен в приложение II, в което се съдържа обобщение на изпълняемото задължение, записано в автентичния акт, или на споразумението между страните, записано в съдебна спогодба.

ГЛАВА V

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 61

По отношение на настоящия регламент не се изисква легализация или друг вид формалност от същия тип за документи, издадени в държава членка.

Член 62

1. За да определи дали една страна има местоживеене в държава членка, чиито съдилища са сезирани по дело, съдът прилага вътрешното си право.
2. Ако една страна няма местожителство в държава членка, чиито съдилища са сезирани по дадено дело, тогава, за да се определи дали страната има местожителство в друга държава членка, съдът прилага правото на тази държава членка.

Член 63

1. За целите на настоящия регламент търговско дружество или друго юридическо лице или сдружение на физически или юридически лица имат местоживеене в мястото, където се намира тяхното:

- а) седалище по устав;
- б) централно управление; или
- в) основно място на стопанска дейност.

2. По отношение на Ирландия, Кипър и Обединеното кралство „седалище по устав“ означава седалището по регистрация или когато няма такова седалище, мястото на учредяване, или когато няма такова място, мястото, съгласно чието право е създадено.

3. За да се определи дали доверителната собственост се намира в държава членка, чиито съдилища са сезирани по делото, съдът прилага своите правила за международно частно право.

Член 64

Без да се засягат по-благоприятни разпоредби на националното право, лица, които имат местоживеене в държава членка и които са преследвани в наказателните съдилища на друга държава членка, на която не са граждани, за престъпление, което не е извършено умишлено, могат да бъдат защитавани от квалифицирани лица, дори ако те не се явят лично. Сезираният съд по делото обаче може да нареди лично явяване; в случай на неявяване съдебно решение, постановено по гражданския иск, без засегнатото лице да е могло да организира защитата си, не трябва да бъде признато или изпълнено в другите държави членки.

Член 65

1. Компетентността, посочена в член 8, параграф 2 и член 13 по дела във връзка с действия за предоставяне на поръчителство или гаранция или във връзка с всякакви други действия на трета

страна, може да се прилага в държавите членки, включени в списъка, който Комисията изготвя съгласно член 76, параграф 1, буква б) и член 76, параграф 2, само доколкото това се позволява по националното им право. Лице, което има местожителство в друга държава членка, може да бъде поканено да се яви в съдилищата на тези държави членки съгласно правилата, установени в този списък относно уведомяването на трети страни.

2. Съдебни решения, постановени в държава членка по силата на член 8, параграф 2 или член 13, се признават и изпълняват в съответствие с глава III във всяка друга държава членка. Всякакво действие, което съдебните решения, постановени в държавите членки, включени в списъка по параграф 1, могат да имат в съответствие с правото на тези държави членки по отношение на трети страни поради прилагането на параграф 1, се признава във всички държави членки.

3. Държавите членки, включени в списъка по параграф 1, предоставят информация в рамките на Европейската съдебна мрежа по граждански и търговски дела, създадена с Решение 2001/470/ЕО на Съвета⁽¹⁾ („Европейска съдебна мрежа“) за това как съгласно националното им право да се определи действието на съдебните решения, посочени във второто изречение на параграф 2.

ГЛАВА VI

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 66

1. Настоящият регламент се прилага само по отношение на съдебни производства, образувани по отношение на автентични актове, формално съставени или вписани и по отношение на съдебни спогодби, одобрени или сключени на или след 10 януари 2015 г.

2. Независимо от член 80, разпоредбите на Регламент (ЕО) № 44/2001 продължават да се прилагат към съдебни решения, постановени в рамките на образувани съдебни производства, към автентични актове, формално съставени или вписани, и съдебни спогодби, одобрени или сключени преди 10 януари 2015 г., включени в приложното поле на посочения регламент.

ГЛАВА VII

ВРЪЗКА С ДРУГИ ИНСТРУМЕНТИ

Член 67

Настоящият регламент не засяга приложението на разпоредби, регламентиращи компетентността, признаването и изпълнението на съдебни решения в специфични области, които се съдържат в инструменти на Съюза или в национално законодателство, хармонизирано съобразно тези инструменти.

⁽¹⁾ ОВ L 174, 27.6.2001 г., стр. 25.

Член 68

1. Настоящият регламент в отношенията между държавите членки отменя Брюкселската конвенция от 1968 г., с изключение на териториите на държавите членки, които попадат в териториалния обхват на посочената Конвенция и които са изключени от действието на настоящия регламент по силата на член 355 от ДФЕС.

2. Доколкото настоящият регламент заменя разпоредбите на Брюкселската конвенция от 1968 г. между държавите членки, всяко позоваване на посочената конвенция се разбира като позоваване на настоящия регламент.

Член 69

При условията на членове 70 и 71 настоящият регламент, в отношенията между държавите членки, отменя конвенциите, които обхващат същите области, спрямо които се прилага настоящият регламент. По конкретно се отменят конвенциите, включени в списъка, който Комисията изготвя съгласно член 76, параграф 1, буква в) и член 76, параграф 2.

Член 70

1. Конвенциите, които са посочени в член 69, продължават да действат по отношение на области, спрямо които не се прилага настоящият регламент.

2. Те продължават да действат по отношение на постановени съдебни решения, автентични актове, формално съставени или вписани и съдебни спогодби, одобрени или сключени преди датата на влизане в сила на Регламент (ЕО) № 44/2001.

Член 71

1. Настоящият регламент не засяга действието на конвенции, по които държавите членки са страни и които във връзка със специфични области уреждат компетентността или признаването или изпълнението на съдебни решения.

2. С цел да се осигури еднакво тълкуване, параграф 1 се прилага по следния начин:

а) настоящият регламент не пречи съд на държава членка, която е страна по конвенция, отнасяща се до специфична област, да се признае за компетентен в съответствие с тази конвенция, дори когато ответникът е с местоживее в друга държава членка, която не е страна по тази конвенция. Сезираният съд прилага във всички случаи член 28 от настоящия регламент;

б) съдебни решения, постановени в държава членка от съд, упражняващ компетентност по силата на конвенция,

засягаща специфична област, се признават и изпълняват в другите държави членки в съответствие с настоящия регламент.

Когато конвенция относно специфична област, по която са страни както държавата-членка по произход, така и сезираната държава членка, установява условия за признаване и изпълнение на съдебни решения, се прилагат тези условия. Във всеки случай разпоредбите на настоящия регламент относно признаване и изпълнение на съдебни решения могат да бъдат приложени.

Член 72

Настоящият регламент не засяга споразумения, по силата на които държавите членки са се задължили преди влизането в сила на Регламент (ЕО) № 44/2001 съгласно член 59 от Брюкселската конвенция от 1968 г., да не признават съдебни решения, постановени по-специално в други държави, страни по тази конвенция, срещу ответници, които имат местоживее или обичайно пребиваване в трета държава, когато в случаите, предвидени по член 4 от посочената конвенция, съдебното решение би могло да се основава единствено на компетентността, определена във втория параграф на член 3 от посочената конвенция.

Член 73

1. Настоящият регламент не засяга прилагането на Конвенция от Лугано от 2007 г.

2. Настоящият регламент не засяга прилагането на Конвенцията от Ню Йорк от 1958 г.

3. Настоящият регламент не засяга прилагането на двустранни конвенции и споразумения между трета държава и държава членка, сключени преди датата на влизане в сила на Регламент (ЕО) № 44/2001, които се отнасят до въпроси, уредени с настоящия регламент.

ГЛАВА VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 74

Държавите членки предоставят, в рамките на Европейската съдебна мрежа и с оглед оповестяването на тази информация на широката общественост, описание на националните правила и процедури относно изпълнението, включително органите, отговорни за изпълнението, и информацията относно ограниченията при изпълнението, по-специално правилата за защита на длъжниците или давностни срокове.

Държавите членки актуализират тази информация непрекъснато.

Член 75

Най-късно до 10 януари 2014 г. държавите членки съобщават на Комисията:

- а) съдилищата, в които трябва да бъде подадена молбата за отказ за изпълнение съгласно член 47, параграф 1;
- б) съдилищата, пред които може да се обжалва решението по молбата за отказ за изпълнение съгласно член 49, параграф 2;
- в) съдилищата, пред които може да се обжалва на следващ етап съгласно член 50; и
- г) езиците, приети за превод на формулярите, посочени в член 57, параграф 2.

Комисията осигурява публичен достъп до информацията чрез всички подходящи средства и по-специално посредством Европейската съдебна мрежа.

Член 76

1. Държавите членки нотифицират Комисията за:
 - а) правилата за компетентност, посочени в член 5, параграф 2 и член 6, параграф 2;
 - б) правилата относно уведомяването на трети страни, посочени в член 65; и
 - в) конвенциите, посочени в член 69.
2. Комисията изготвя съответните списъци въз основа на нотификациите от държавите членки, посочени в параграф 1.
3. Държавите членки нотифицират Комисията за всички последващи изменения, които е необходимо да се направят в тези списъци. Комисията изменя съответно списъците.
4. Комисията публикува списъците и направените в тях последващи изменения в *Официален вестник на Европейския съюз*.
5. Комисията осигурява публичен достъп до информацията, за която е направена нотификация съгласно параграфи 1 и 3, чрез всички други подходящи средства, по-специално чрез Европейската съдебна мрежа.

Член 77

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 78 във връзка с измененията на приложения I и II.

Член 78

1. На Комисията се предоставя правомощие да приема делегирани актове при спазване на установените в настоящия член условия.
2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 77, се предоставя на Комисията за неограничен срок, считано от 9 януари 2013 г.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 77, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на никой от делегираните актове, които вече са в сила.
4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията го нотифицира едновременно на Европейския парламент и на Съвета.
5. Делегиран акт, приет съгласно член 77, влиза в сила единствено ако Европейският парламент или Съветът не са представили възражение в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и на Съвета, или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 79

До 11 януари 2022 г. Комисията представя на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет доклад за прилагането на настоящия регламент. В този доклад се включва оценка на евентуалната нужда от допълнително разширяване на обхвата на правилата относно компетентността за ответниците, които нямат местоживееие в държава членка, като се отчита функционирането на настоящия регламент и евентуалните развития на международно равнище. При необходимост докладът се придружава от предложение за изменения на настоящия регламент.

Член 80

Настоящият регламент отменя Регламент (ЕО) № 44/2001. Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съгласно таблицата на съответствието, посочена в приложение III.

Член 81

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 10 януари 2015 г., с изключение на членове 75 и 76, които се прилагат от 10 януари 2014 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Страсбург на 12 декември 2012 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
A. D. MAVROYIANNIS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА РЕШЕНИЕ ПО ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ ДЕЛА

Член 53 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно компетентността, признаването и изпълнението на решения по граждански и търговски дела

1. СЪД ПО ПРОИЗХОД
 - 1.1. Име:
 - 1.2. Адрес:
 - 1.2.1. Улица и номер/пощенска кутия:
 - 1.2.2. Населено място и пощенски код:
 - 1.2.3. Държава членка:
AT BE BG CY CZ DE EE EL ES FI FR HU IE IT LT LU LV MT
NL PL PT RO SE SI SK UK
 - 1.3. Телефон:
 - 1.4. Факс:
 - 1.5. E-mail (ако има):
2. ИЩЕЦ/ЦИ (1)
 - 2.1. Име, презиме, фамилия/име на предприятието или организацията:
 - 2.2. Идентификационен номер (ако е приложимо и ако има):
 - 2.3. Дата (дд/мм/гггг) и място на раждане или в случай на юридическо лице – на учредяване/създаване/вписване (ако е приложимо и ако има):
 - 2.4. Адрес:
 - 2.4.1. Улица и номер/пощенска кутия:
 - 2.4.2. Населено място и пощенски код:
 - 2.4.3. Държава:
AT BE BG CY CZ DE EE EL ES FI FR HU IE IT LT LU LV MT
NL PL PT RO SE SI SK UK Друга (моля посочете (код ISO)
 - 2.5. E-mail (ако има):
3. ОТВЕТНИК/ЦИ (2)
 - 3.1. Име, презиме, фамилия/име на предприятието или организацията:
 - 3.2. Идентификационен номер (ако е приложимо и ако има):
 - 3.3. Дата (дд/мм/гггг) и място на раждане или в случай на юридическо лице – на учредяване/създаване/вписване (ако е приложимо и ако има):
 - 3.4. Адрес:
 - 3.4.1. Улица и номер/пощенска кутия:
 - 3.4.2. Населено място и пощенски код:
 - 3.4.3. Държава:
AT BE BG CY CZ DE EE EL ES FI FR HU IE IT LT LU LV MT
NL PL PT RO SE SI SK UK Друга (моля посочете (код ISO)
 - 3.5. E-mail (ако има):

4. СЪДЕБНОТО РЕШЕНИЕ
- 4.1. Дата (дд/мм/гггг) на съдебното решение:
- 4.2. Референтен номер на съдебното решение:
- 4.3. Решението е постановено в отсъствие на една от страните:
- 4.3.1. Не
- 4.3.2. Да (моля, посочете датата (дд/мм/гггг), на която документът за образуване на производството или равностоен документ е връчен на ответника):
- 4.4. Решението подлежи на изпълнение в държавата членка по произход без необходимост от изпълнение на други условия:
- 4.4.1. Да (моля, посочете датата (дд/мм/гггг), на която решението е обявено за подлежащо на изпълнение, ако е приложимо):
- 4.4.2. Да, но само по отношение на следното(-ите) лице(лица) (моля посочете):
- 4.4.3. Да, но само част(и) от съдебното решение (моля посочете):
- 4.4.4. Решението не съдържа подлежащо на изпълнение задължение
- 4.5. Към датата на издаване на удостоверението решението е връчено на ответника(-ците):
- 4.5.1. Да (моля, посочете датата на връчване (дд/мм/гггг), ако е известна):
- 4.5.1.1. Решението е връчено на следния(следните) език(езици)
BG ES CS DE ET EL EN FR GA IT LV LT HU MT NL PL PT
RO SK SL FI SV Друг (моля посочете (код ISO)
- 4.5.2. Не, доколкото е известно на съда
- 4.6. Условия на съдебното решение и начисляване на лихви:
- 4.6.1. Съдебно решение по паричен иск ⁽³⁾
- 4.6.1.1. Кратко описание на предмета на делото:
- 4.6.1.2. Съдът разпорежи
..... (име, презиме, фамилия/име на предприятието или организацията) ⁽⁴⁾
да изплати на
..... (име, презиме, фамилия/име на предприятието или организацията)
- 4.6.1.2.1. Ако повече от едно лице са подведени под отговорност по един и същи иск, цялата сума може да бъде събрана от всяко от тях:
- 4.6.1.2.1.1. Да
- 4.6.1.2.1.2. Не
- 4.6.1.3. Валута:
 евро (EUR) български лев (BGN) чешка крона (CZK) унгарски форинт (HUF) литовски литас (LTL) латвийски лат (LVL) полска злота (PLN) лира стерлинг (GBP) румънска лея (RON) шведска крона (SEK) друга (моля посочете (код ISO):
- 4.6.1.4. Основна сума
- 4.6.1.4.1. Сумата да бъде платена наведнъж

- 4.6.1.4.2. Сумата да бъде платена на вноски ⁽⁵⁾

Падеж (дд/мм/гггг)	Сума

- 4.6.1.4.3. Сумата да бъде периодично изплащана

- 4.6.1.4.3.1. на ден

- 4.6.1.4.3.2. на седмица

- 4.6.1.4.3.3. друго (посочете честота):

- 4.6.1.4.3.4. От дата (дд/мм/гггг) или събитие:

- 4.6.1.4.3.5. Ако е приложимо, до (дата (дд/мм/гггг) или събитие):

- 4.6.1.5. Лихви, ако е приложимо:

- 4.6.1.5.1. Лихва:

- 4.6.1.5.1.1. Не е посочена в съдебното решение

- 4.6.1.5.1.2. Посочена в съдебното решение, както следва:

- 4.6.1.5.1.2.1. Сума:

или

- 4.6.1.5.1.2.2. Лихвен процент ... %

- 4.6.1.5.1.2.3. Лихва, дължима от (дата (дд/мм/гггг) или събитие) до (дата (дд/мм/гггг) или събитие) ⁽⁶⁾

- 4.6.1.5.2. Законна лихва (ако е приложимо), която се изчислява в съответствие с (моля посочете съответните законови разпоредби):

- 4.6.1.5.2.1. Лихва, дължима от (дата (дд/мм/гггг) или събитие) до (дата (дд/мм/гггг) или събитие) ⁽⁶⁾

- 4.6.1.5.3. Капитализиране на лихвите (моля, посочете, ако е приложимо):

- 4.6.2. Съдебно решение за постановяване на временна, включително обезпечителна мярка:

- 4.6.2.1. Кратко описание на предмета на делото и на разпоредената мярка:

- 4.6.2.2. Мярката е разпоредена от съд, компетентен по съществото на делото

- 4.6.2.2.1. Да

- 4.6.3. Друг вид съдебно решение:

- 4.6.3.1. Кратко описание на предмета на делото и на определението на съда:

- 4.7. Разноски ⁽⁷⁾:

- 4.7.1. Валута:

евро (EUR) български лев (BGN) чешка крона (CZK) унгарски форинт (HUF) литовски литас (LTL) латвийски лат (LVL) полска злата (PLN) лира стерлинг (GBP) румънска лея (RON) шведска крона (SEK) друга (моля посочете (код ISO):

- 4.7.2. Постановено е следното(-ите) лице(-а), срещу което(които) се иска изпълнение, да покрият разноските:

- 4.7.2.1. Име, презиме, фамилия/име на предприятието или организацията: ⁽⁸⁾

- 4.7.2.2. Ако е постановено повече от едно лице да покрие разноските, цялата сума може да бъде събрана от всяко от тях:

- 4.7.2.2.1. Да
- 4.7.2.2.2. Не
- 4.7.3. Разноските, възстановяването на които се иска, са следните: ⁽⁹⁾
- 4.7.3.1. Разноските са определени в решението като обща сума (моля, посочете сумата):
- 4.7.3.2. Разноските са определени в решението като процент от общите разноски (моля, посочете процента от общата сума):
- 4.7.3.3. Задължението за заплащането на разноските е определено в решението и сумите са както следва:
- 4.7.3.3.1. Съдебни такси:
- 4.7.3.3.2. Адвокатски хонорари:
- 4.7.3.3.3. Разноски по връчването на документи:
- 4.7.3.3.4. Други:
- 4.7.3.4. Друго (моля посочете):
- 4.7.4. Лихва върху разноските:
- 4.7.4.1. Не се прилага
- 4.7.4.2. Лихва, определена в съдебното решение
- 4.7.4.2.1. Размер:
или
- 4.7.4.2.2. Лихвен процент ... %
- 4.7.4.2.2.1. Лихва, дължима от (дата (дд/мм/гггг) или събитие) до (дата (дд/мм/гггг) или събитие) ⁽⁶⁾
- 4.7.4.3. Законна лихва (ако е приложимо), която се изчислява в съответствие с (моля посочете съответните законови разпоредби):
- 4.7.4.3.1. Лихва, дължима от (дата (дд/мм/гггг) или събитие) до (дата (дд/мм/гггг) или събитие) ⁽⁶⁾
- 4.7.4.4. Капитализиране на лихвите (моля, посочете, ако е приложимо):

Съставено в: ...

Подпис и/или печат на съда по произход:

(1) Добавете информация за всички ищци, ако решението засяга повече от един.

(2) Добавете информация за всички ответници, ако решението засяга повече от един.

(3) Ако решението се отнася само за разходите, свързани с иск, по който е постановено по-ранно съдебно решение, пропуснете точка 4.6.1 и преминете към точка 4.7.

(4) Ако е разпоредено изплащане от повече от едно лице, въведете информация за всички лица.

(5) Въведете информация за всяка вноска.

(6) Въведете информация за всички периоди, ако са повече от един.

(7) Тази точка обхваща и ситуациите, при които разноските са присъдени в отделно решение.

(8) Въведете информация за всички лица, ако са повече от едно.

(9) В случай че разноските могат да бъдат възстановени от няколко лица, въведете сумата за всяко лице поотделно.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

УДОСТОВЕРЕНИЕ ЗА АВТЕНТИЧЕН АКТ/СЪДЕБНА СПОГОДБА ⁽¹⁾ ПО ГРАЖДАНСКИ И ТЪРГОВСКИ ДЕЛА

Член 60 от Регламент (ЕС) № 1215/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно компетентността, признаването и изпълнението на решения по граждански и търговски дела

1. СЪД ИЛИ КОМПЕТЕНТЕН ОРГАН, ИЗДАВАЩ УДОСТОВЕРЕНИЕТО
 - 1.1. Име:
 - 1.2. Адрес:
 - 1.2.1. Улица и номер/пощенска кутия:
 - 1.2.2. Населено място и пощенски код:
 - 1.2.3. Държава членка:
AT BE BG CY CZ DE EE EL ES FI FR HU IE IT LT LU LV MT NL PL PT RO SE SI SK UK
 - 1.3. Телефон:
 - 1.4. Факс:
 - 1.5. Е-mail (ако има):
2. АВТЕНТИЧЕН АКТ
 - 2.1. Орган, изготвил автентичния акт (ако е различен от органа, издал удостоверението)
 - 2.1.1. Наименование и функции на органа:
 - 2.1.2. Адрес:
 - 2.2. Дата (дд/мм/гггг), на която е изготвен автентичният акт от органа, посочен в точка 2.1:
 - 2.3. Референтен номер на автентичния акт (ако е приложимо):
 - 2.4. Дата (дд/мм/гггг), на която автентичният акт е вписан в държавата членка по произход (да се попълни само ако датата на вписване определя правното действие на акта и тази дата е различна от датата, посочена в точка 2.2):
 - 2.4.1. Референтен номер в регистъра (ако е приложимо):
3. СЪДЕБНА СПОГОДБА
 - 3.1. Съдът, който е одобрил съдебната спогодба, или пред който е сключена съдебната спогодба
 - 3.1.1. Наименование на съда:
 - 3.1.2. Адрес:
 - 3.2. Дата (дд/мм/гггг) на съдебната спогодба:
 - 3.3. Референтен номер на съдебната спогодба:
4. СТРАНИ В АВТЕНТИЧНИЯ АКТ/ПО СЪДЕБНАТА СПОГОДБА:
 - 4.1. Име(на) на кредитора(ите)(име, презиме, фамилия/име на предприятието или организацията) ⁽²⁾ :
 - 4.1.1. Идентификационен номер (ако е приложимо и ако има):
 - 4.1.2. Дата (дд/мм/гггг) и място на раждане или в случай на юридическо лице – на учредяване/създаване/вписване (ако е приложимо и ако има):
 - 4.2. Име(на) на длъжника(-ците)(име, презиме, фамилия/име на предприятието или организацията) ⁽³⁾ :
 - 4.2.1. Идентификационен номер (ако е приложимо и ако има):
 - 4.2.2. Дата (дд/мм/гггг) и място на раждане или в случай на юридическо лице – на вписване/създаване/регистрация (ако е приложимо и ако има):
 - 4.3. Имена на други страни, ако има такива (име, презиме, фамилия/име на предприятието или организацията) ⁽⁴⁾

- 4.3.1. Идентификационен номер (ако е приложимо и ако има):
- 4.3.2. Дата (дд/мм/гггг) и място на раждане или в случай на юридическо лице – на учредяване/създаване/вписване (ако е приложимо и ако има):
5. ИЗПЪЛНИТЕЛНА СИЛА НА АВТЕНТИЧНИЯ АКТ/СЪДЕБНАТА СПОГОДБА В ДЪРЖАВАТА ЧЛЕНКА ПО ПРОИЗХОД
- 5.1. Автентичният акт/съдебната спогодба има изпълнителна сила в държавата членка по произход
- 5.1.1. Да
- 5.2. Условия на автентичния акт/съдебната спогодба и лихва
- 5.2.1. Автентичен акт/съдебна спогодба, свързан/а с паричен иск
- 5.2.1.1. Кратко описание на предмета:
- 5.2.1.2. Съгласно автентичния акт/съдебната спогодба
..... (име, презиме, фамилия/име на предприятието или организацията) ⁽⁵⁾
трябва да заплати на:
..... (име, презиме, фамилия/име на предприятието или организацията)
- 5.2.1.2.1. Ако повече от едно лице е подведено под отговорност по един и същи иск, цялата сума може да бъде събрана от всяко от тях:
- 5.2.1.2.1.1. Да
- 5.2.1.2.1.2. Не
- 5.2.1.3. Валута:
 евро (EUR) български лев (BGN) чешка крона (CZK) унгарски форинт (HUF) литовски литас (LTL) латвийски лат (LVL) полска злота (PLN) лира стерлинг (GBP) румънска лея (RON) шведска крона (SEK) друга (моля посочете (код ISO):
- 5.2.1.4. Основна сума
- 5.2.1.4.1. Сумата да бъде платена наведнъж
- 5.2.1.4.2. Сумата да бъде платена на вноски ⁽⁶⁾
Падеж (дд/мм/гггг)	Сума
- 5.2.1.4.3. Сумата да бъде периодично изплащана
- 5.2.1.4.3.1. на ден
- 5.2.1.4.3.2. на седмица
- 5.2.1.4.3.3. друго (посочете честота):
- 5.2.1.4.3.4. От дата (дд/мм/гггг) или събитие:
- 5.2.1.4.3.5. До (дата (дд/мм/гггг) или събитие), ако е приложимо:
- 5.2.1.5. Лихви, ако е приложимо
- 5.2.1.5.1. Лихва:
- 5.2.1.5.1.1. Не е посочена в автентичния акт/съдебната спогодба
- 5.2.1.5.1.2. Да, посочена е в автентичния акт/съдебната спогодба, както следва:

5.2.1.5.1.2.1. Сума:

или

5.2.1.5.1.2.2. Лихвен процент ... %

5.2.1.5.1.2.3. Лихва, дължима от (дата (дд/мм/гггг) или събитие) до (дата (дд/мм/гггг) или събитие) ⁽⁷⁾

5.2.1.5.2. Законна лихва (ако е приложимо), която се изчислява в съответствие с (моля посочете съответните законови разпоредби):

5.2.1.5.2.1. Лихва, дължима от (дата (дд/мм/гггг) или събитие) до (дата (дд/мм/гггг) или събитие) ⁽⁷⁾

5.2.1.5.3. Капитализиране на лихвите (моля, посочете, ако е приложимо):

5.2.2. Автентичен акт/съдебна спогодба, свързан/а с непарично задължение, подлежащо на изпълнение:

5.2.2.1. Кратко описание на подлежащото на изпълнение задължение

5.2.2.2. Задължението, посочено в точка 5.2.2.1, подлежи на изпълнение спрямо следното(-ите) лице(-а) ⁽⁸⁾ (име, презиме, фамилия/име на предприятието или организацията):

Съставено в: ...

Подпис и/или печат на съда или на компетентния орган, издаващ удостоверението:

⁽¹⁾ Ненужното се зачертава в цялото удостоверение.

⁽²⁾ Въведете информация за всички кредитори, ако са повече от един.

⁽³⁾ Въведете информация за всички длъжници, ако са повече от един.

⁽⁴⁾ Въведете информация за други страни (ако има такива).

⁽⁵⁾ Ако е разпоредено плащане от повече от едно лице, въведете информация за всички лица.

⁽⁶⁾ Въведете информация за всяка вноска.

⁽⁷⁾ Въведете информация за всички периоди, ако са повече от един.

⁽⁸⁾ Въведете информация за всички лица, ако са повече от едно.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Регламент (ЕО) № 44/2001	Настоящият регламент
Член 1, параграф 1	Член 1, параграф 1
Член 1, параграф 2, въвеждащ текст	Член 1, параграф 2, въвеждащ текст
Член 1, параграф 2, буква а)	Член 1, параграф 2, букви а) и е)
Член 1, параграф 2, букви от б) до г)	Член 1, параграф 2, букви б) и г)
—	Член 1, параграф 2, буква д)
Член 1, параграф 3	—
—	Член 2
Член 2	Член 4
Член 3	Член 5
Член 4	Член 6
Член 5, въвеждащ текст	Член 7, въвеждащ текст
Член 5, точка 1	Член 7, точка 1
Член 5, точка 2	—
Член 5, точки 3 и 4	Член 7, точки 2 и 3
—	Член 7, точка 4
Член 5, точки от 5 до 7	Член 7, точки от 5 до 7
Член 6	Член 8
Член 7	Член 9
Член 8	Член 10
Член 9	Член 11
Член 10	Член 12
Член 11	Член 13
Член 12	Член 14
Член 13	Член 15
Член 14	Член 16
Член 15	Член 17
Член 16	Член 18
Член 17	Член 19
Член 18	Член 20
Член 19, параграфи 1 и 2	Член 21, параграф 1
—	Член 21, параграф 2
Член 20	Член 22
Член 21	Член 23
Член 22	Член 24
Член 23, параграфи 1 и 2	Член 25, параграфи 1 и 2

Регламент (ЕО) № 44/2001	Настоящият регламент
Член 23, параграф 3	—
Член 23, параграфи 4 и 5	Член 25, параграфи 3 и 4
—	Член 25, параграф 5
Член 24	Член 26, параграф 1
—	Член 26, параграф 2
Член 25	Член 27
Член 26	Член 28
Член 27, параграф 1	Член 29, параграф 1
—	Член 29, параграф 2
Член 27, параграф 2	Член 29, параграф 3
Член 28	Член 30
Член 29	Член 31, параграф 1
—	Член 31, параграф 2
—	Член 31, параграф 3
—	Член 31, параграф 4
Член 30	Член 32, параграф 1, букви а) и б)
—	Член 32, параграф 1, втора алинея
—	Член 32, параграф 2
—	Член 33
—	Член 34
Член 31	Член 35
Член 32	Член 2, буква а)
Член 33	Член 36
—	Член 37
—	Член 39
—	Член 40
—	Член 41
—	Член 42
—	Член 43
—	Член 44
Член 34	Член 45, параграф 1, букви от а) до г)
Член 35, параграф 1	Член 45, параграф 1, буква д)
Член 35, параграф 2	Член 45, параграф 2
Член 35, параграф 3	Член 45, параграф 3
—	Член 45, параграф 4
Член 36	Член 52
Член 37, параграф 1	Член 38, буква а)
Член 38	—

Регламент (ЕО) № 44/2001	Настоящият регламент
Член 39	—
Член 40	—
Член 41	—
Член 42	—
Член 43	—
Член 44	—
Член 45	—
Член 46	—
Член 47	—
Член 48	—
—	Член 46
—	Член 47
—	Член 48
—	Член 49
—	Член 50
—	Член 51
—	Член 54
Член 49	Член 55
Член 50	—
Член 51	Член 56
Член 52	—
Член 53	—
Член 54	Член 53
Член 55, параграф 1	—
Член 55, параграф 2	Член 37, параграф 2, член 47, параграф 3 и член 57
Член 56	Член 61
Член 57, параграф 1	Член 58, параграф 1
Член 57, параграф 2	—
Член 57, параграф 3	Член 58, параграф 2
Член 57, параграф 4	Член 60
Член 58	Член 59 и член 60
Член 59	Член 62
Член 60	Член 63
Член 61	Член 64
Член 62	Член 3
Член 63	—
Член 64	—
Член 65	Член 65, параграфи 1 и 2

Регламент (ЕО) № 44/2001	Настоящият регламент
—	Член 65, параграф 3
Член 66	Член 66
Член 67	Член 67
Член 68	Член 68
Член 69	Член 69
Член 70	Член 70
Член 71	Член 71
Член 72	Член 72
—	Член 73
Член 73	Член 79
Член 74, параграф 1	Член 75, първа алинея, букви а), б) и в) и член 76, параграф 1, буква а)
Член 74, параграф 2	Член 77
—	Член 78
—	Член 80
Член 75	—
Член 76	Член 81
Приложение I	Член 76, параграф 1, буква а)
Приложение II	Член 75, буква а)
Приложение III	Член 75, буква б)
Приложение IV	Член 75, буква в)
Приложение V	Приложение I и приложение II
Приложение VI	Приложение II
—	Приложение III